

Uppföljning internkontrollplan

Kommunstyrelsen

Tertial 3 2025

I Sammanfattning

Internkontrollarbetet inom kommunstyrelsens har utgått från den internkontrollplan för 2025 som kommunstyrelsen beslutat i december 2024.

För flertalet risker har årets arbete resulterat i oförändrad eller sänkt riskvärdering. En risk har fått höjd riskvärdering. Det är "Brister i informationssäkerhet" vars risk höjs från Medium till Kritisk. Bakgrunden är att många informationsägare inom kommunen inte klassat sin information och därmed inte möjliggjort riskanalyser och säkerställan om lämpliga handlingsplaner. Åtgärder för hantering vidtas nu.

Omvärldsläget med intensifierade IT-attacker och tydliga konsekvenser för drabbade aktörer ökar fokuset i kommunen på IT-säkerhetsfrågan och kontinuitetsplanering, det vill säga förmågan att hantera en allvarlig samhällsstörning, allvarliga incidenter och kriser för verksamheterna. Det har under året varit ett ökat antal försök att penetrera och skapa störande påverkan i Nacka kommuns IT-miljö och det finns därför ett behov av ett ökat IT-säkerhetsfokus och krisberedskap.

Ett arbete har genomförts för att nå en samsyn runt de konsekvensnivåer som ligger till grund för riskbedömningar, informationsklassning och incidenthantering inom kommunen. Därför går internkontrollens 5-gradiga skala för sannolikhet och konsekvens över till en 4-gradig skala för att bättre matcha kommunens övriga arbete med riskbedömning.

2 Periodens riskanalys

Risk	Ursprunglig risk för året	Periodens riskanalys	Risikvärdering per tertial
Bristande efterlevnad av dataskyddsförordningen	 Kritisk	Ordinarie dataskyddsombud (DSO) slutade i augusti och ersattes av en extern konsult på deltid av kostnadsbesparingsskäl. Detta har påverkat förutsättningarna att genomföra en del av de viktiga åtgärder som anges nedan. Rekrytering av ett ordinarie DSO med intern placering är påbörjat vintern 2025-2026, ny DSO är ännu inte på plats. Den tillfälliga lösningen med extern DSO under delar av 2025 samt 2026 kommer avslutas så fort ny DSO är på plats. Offentlig verksamhet måste enligt lag ha en DSO därav kan uppdraget för den DSO som innehar konsultuppdraget inte avslutas förrän en ny ordinarie DSO finns på plats. Åtgärder; genomför översyn av stöd dokumentation i dataskyddsfrågor på nacka.se, löpande utbildning av och informationsinsatser till DSS:er, aktivt deltagande i beredningsgruppen, årsredovisning till samtliga nämnder samt övriga löpande arbetsuppgifter reglerade i Artikel 39 GDPR samt skäl 97 GDPR.	 Kritisk
Bristande styrning i stadsbyggnadsprojekt	 Kritisk	Ett internt arbete pågår under 2025–2026 för att samordna uppföljningen mellan system och kvalitetssäkra datagrunden. Alla avvikelser över 5 miljoner kronor rapporteras numera till styrgruppen. En ny styrgrupp för hela portföljen har etablerats, med stadsdirektören och relevanta funktioner, för att skapa tydlighet i projektens status och möjliggöra välgrundade beslut. Projektledarna har genomfört utbildning i projektmodellen med fokus på ekonomi. Åtgärder baserade på revisionens granskning kommer att inarbetas under 2025–2026. En ny rapportstruktur med färgkodning har tagits fram för att tydliggöra status på mål, ekonomi och tid. Arbetet med att utveckla en mer effektiv organisation för stadsutvecklingsarbetet har genomförts. Fokus ligger på att tydliggöra ansvar och framdrift i de olika geografiska områdena. En gemensam styrgrupp med NVOA har initierats för att nära följa de stora projekt där kommunen och NVOA har gemensamma ekonomiska åtaganden.	 Hög
Allvarliga brister i anläggningar och fastigheter.	 Kritisk	Besiktningar och kontroller har genomförts regelbundet och underhållsplaner finns. Stort fokus 2025 har varit på kvalitetsgranskning samt digitalisering av underhållsplaner. Risker har värderats ner från hög till medium jämfört med tertial 2 2025 med anledning av att sannolikheten för allvarliga skador och dödsfall bedöms inträffa sällan.	 Medium
Allvarliga brister i leverans av välfärdstjänster	 Medium	Välfärd skola och Välfärd samhällsservice har fungerande ledningssystem och rutiner för kvalitet, arbetsmiljö, riskhantering samt ekonomistyrning. Systemen och innehållet utvecklas löpande. Produktionsområdena följer upp verksamheterna regelbundet.	 Medium
Förtroendeskadligt agerande	 Kritisk	Kommunstyrelsen har beslutat om ny medarbetarpolicy med följande formuleringar: "Vi inger förtroende och är goda representanter för Nacka kommun. Vi motverkar och sätter stopp för olämpligt och förtroendeskadande agerande." De beslutade förhållningssätten kommer årligen att följas upp i	 Kritisk

Risk	Ursprunglig risk för året	Periodens riskanalys	Riskvärdering per tertial
		medarbetarundersökningen som underlag för riskbedömning och dialog på varje arbetsplats. Utfall i medarbetarundersökningen 2025: fyra procent av medarbetarna instämmer inte i förhållningssättet "Vi inger förtroende och är goda representanter för Nacka kommun" och fem procent av medarbetarna instämmer inte i förhållningssättet "Vi motverkar och sätter stopp för olämpligt och förtroendeskadande agerande." Mall för mål- och utvecklingssamtal har kompletterats med reflektionsfrågor för medarbetare kring förtroendeskadande agerande som utgångspunkt för dialog med chef i det årliga mål- och utvecklingssamtalet. Denna reflektion är en del av uppföljningen av styrdokumentet Mutor, jäv, representation och bisysslor. Övriga områden som kommer att följas upp genom reflektionsfrågor och dialog under mål- och utvecklingssamtalet är otillåten påverkan, bisysslor samt våld, hot om våld och hat.	
Brister i inköps- och avtalshantering	 Kritisk	Marknadsanalys genomförs principiellt vid alla upphandlingar då det är en del av inköpsprocessen. Spendanalyser genomförs regelbundet genom vilka direktupphandlingar kan identifieras samt ramavtal följs kontinuerligt upp tillsammans med verksamheten och eventuella avvikelser tas med berörd leverantör och korrigeras. Tydliga rutiner avseende framtagande av förfrågningsunderlag samt kvalitetssäkring av dessa finns. Ökat fokus inom uppföljning tack vare nya funktioner inom inköp. Tydliga rutiner avseende framtagande av förfrågningsunderlag samt kvalitetssäkring av dessa finns.	 Kritisk
Svårigheter att rekrytera och behålla kompetent personal	 Kritisk	Nacka kommun är en attraktiv arbetsgivare med goda möjligheter att rekrytera och behålla medarbetare. Minskade barn- och elevkullar i länet och riket gynnar möjligheter att behålla medarbetare. Initiativ har tagits både för Stockholms län och riket för att attrahera fler att söka till Vård- och omsorgsprogrammet, vilket bedöms få en positiv effekt på sikt för rekryteringsarbetet. Arbetet med att ta fram en kompetensförsörjningsstrategi har drivits under 2025. Strategin kommer att beslutas under våren 2026. Parallellt har ett utvecklingsarbete drivits för att definiera nyckeltal för kompetensförsörjningsprocessen. Ett gediget analysarbete har genomförts som en del i projektet för employer branding för att stärka kommunikationen kring Nacka som arbetsgivare.	 Medium
Avbrott i digitala system	 Medium	Det allmänna omvärldsläget med intensifierade cyberattacker och tydliga konsekvenser för drabbade aktörer ökar fokuset i kommunen på IT-säkerhetsfrågan och kontinuitetsplanering för verksamheter. Vi har under året haft flera leverantörer av tjänster till kommunen som utsatts för attacker som stört de tjänster vi köpt som en del av vår sourcingstrategi. Detta ställer högre krav på vår kontinuitetsplanering och övandet av de rutiner som vi måste aktivera då vi inte har tillgång till de system som vi normalt använder oss av. Stort fokus ligger därför på stöd kring kommunikation och metodstöd kring arbetet med kontinuitetsplaner. Säkerhetsstaben bidrar med resurser och kommunens förvaltningsarbete med stöd i kommunens objektsförvaltningsmodell stärker vår systematiska förmåga att bygga robusta IT-miljöer och kontinuitetsplaner. De produktionsverksamheter som bedriver egen IT-verksamhet vid sidan om de tjänster som kommunen levererar och inte brukar kommunens förvaltningsmodell omfattas inte i sin helhet av de åtgärder som beskrivs ovan utan har själv beslutat att ombesörja sina analyser och skyddsåtgärder utifrån den tekniska inriktning de har valt med hänvisning till konkurrensfriheten.	 Medium
Brister i informationssäkerhet	 Medium	Samtliga informationsägare har inte klassat sin information vilket medför att det inte finns möjlighet att säkerställa tillräcklig, lämplig och proportionerlig säkerhet för organisationens information. Objektförvaltningen har genomfört systemsäkerhetsbeskrivningar på ett flertal av sina informationssystem men i de fall där informationsägarna inte klassat sin information kan det inte uteslutas att det finns risk för allvarliga konsekvenser. Bristerna i klassning av information förhindrar möjligheten att dra slutsats om huruvida alla verksamhetskritiska system har genomförda riskanalyser och lämpliga handlingsplaner. Dessa konstaterade brister kan leda till sanktioner enligt Cybersäkerhetslagen som träder i kraft 15 januari 2026 därav anser vi att dessa brister medför i att risken är kritisk.	 Kritisk
Bristande attestrutiner	 Medium	Stickprovskontroller genomförs för att säkerställa efterlevnad av delegationsordningen samt att fakturor innehåller tillräckliga underlag. Det förekommer fortsatt brister i fakturaunderlagen i systemet. Utbildning och informationsinsatser pågår avseende hantering av kostnader för förtäring, representation, konferenser och liknande, i syfte att säkerställa korrekt tillämpning av gällande regler och delegationer.	 Medium

Risk	Ursprunglig risk för året	Periodens riskanalys	Risikvärdering per tertial
Brister i bemötande och samspel	 Medium	Arbetet med kundbemötandet har fortlöpt enligt plan. Detta bland annat med insatser i form av workshops och coaching internt men också kopplat till tillgänglighet med ökat fokus på att fånga upp medborgarnas åsikter.	 Medium
Oegentligt nyttjande av kommunens bidragssystem, kundvalssystem och upphandlade tjänster	 Medium	Arbete med att utveckla riskmodellen för att harmonisera den med Nacka kommuns riskmodell pågår. Det finns planer på att förenkla och utveckla stödet för analys och rapportering av det interna arbetet mot välfärdsbrottslighet. Informationsinsatser har genomförts och nya är planerade. Oegentligt utnyttjande av en upphandlad tjänsteleverantör har upptäckts och därav anser vi att trots det goda arbete som är utfört bör detta ha en hög risk för att säkerställa att arbetet med dessa frågor prioriteras.	 Medium
Fredstida kris eller höjdberedskap	 Kritisk	Det löpande beredskapsarbetet pågår med fokus på att etablera en krigsorganisation och ta fram rutin för uppstart av de kommunala trygghetspunkterna. Det har under året tecknats ett konsultavtal för att stötta verksamheterna i sitt kontinuitetsarbete för att säkra kommunens samhällsviktiga verksamhet. Den övningsplattform som tidigare redogjorts för är nu framtagen och finns tillgänglig för alla verksamheter. Ytterligare innehåll till denna övningsbank är under framtagning inom området PDV (pågående dödligt våld). Vidare fortsätter arbetet med kommunikation, dels genom att fortsätta skapa medvetenhet om de insatser som har gjorts t.ex. avseende den digitala utbildningen i civil beredskap, dels genom att starta upp en översyn kring hur trygg- och säkerhetsfrågorna synliggörs på bästa sätt på nacka.se	 Medium
Cyberattack eller IT-haveri	 Medium	Arbetet med riskeliminering fortgår löpande.	 Medium
Bristande kommunikation	 Kritisk	Med hänvisning till fortsatt hög risk kring brister när det gäller kommunikation så finns det också ett fortsatt stort fokus på god intern och extern kommunikation.	 Hög
Kommunstyrelsebeslut genomförs ej	 Medium	Uppföljning av politiska beslut görs enligt plan och inga avvikelser har inträffat under tertial 3.	 Medium